

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē niḡamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē uttarakāṇḍē
॥ ēkōnanavatitamah sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ ēkōnanavatitamah sargaḥ ॥

ilābudhayōḥ samāgamaḥ purūravasa utpattiśca

śrutvā kimpuruṣōtpattiṃ
lakṣmaṇō bharatastathā |
āścaryamiti cābrūtā -
mubhau rāmaṃ janēśvaram ॥ 7.89.1 ॥

atha rāmaḥ kathāmētāṃ
bhūya ēva mahāyaśāḥ |
kathayāmāsa dharmātmā
prajāpatisutasya vai ॥ 7.89.2 ॥

sarvāstā viḥrtā dṛṣṭvā
kinnarīrṛṣisattamaḥ |
uvāca rūpasampannāṃ
tāṃ striyaṃ prahasanniva ॥ 7.89.3 ॥

sōmasyāhaṃ sudayitaḥ
sutaḥ surucirānanē |
bhajasva mām varārōhē
bhaktyā snigdhēna cakṣuṣā ॥ 7.89.4 ॥

tasya tad vacanam śrutvā
 śūnyē svajanavarjitē |
 ilā suruciraprakhyam
 pratyuvāca mahāprabham || 7.89.5 ||

aham kāmacarī saumya
 tavāsmi vaśavartinī |
 praśādhi mām sōmasuta
 yathēcchasi tathā kuru || 7.89.6 ||

tasyāstadadbhutaprakhyam
 śrutvā harṣamupāgataḥ |
 sa vai kāmī saha tayā
 rēmē candramasaḥ sutaḥ || 7.89.7 ||

budhasya mādhavō māsa -
 stāmilām rucirānanām |
 gatō ramayatō'tyartham
 kṣaṇavat tasya kāmīnaḥ || 7.89.8 ||

atha māsē tu sampūrṇē
 pūrṇēndusadṛśānanaḥ |
 prajāpatīsutaḥ śrīmā -
 ñśayanē pratyabudhyata || 7.89.9 ||

sō'paśyat sōmajam tatra
 tapantam salilāśayē |
 ūrdhva bāhum nirā lambam
 tam rājā pratyabhāṣata || 7.89.10 ||

bhagavan parvataṃ durgam
 praviṣṭō'smi sahānugaḥ |
 na ca paśyāmi tat sainyam
 kva nu tē māmakā gatāḥ || 7.89.11 ||

tacchrutvā tasya rājarṣē -
 rnaṣṭasaṃjñasya bhāṣitam |
 pratyuvāca śubham vākyam
 sāntvayan parayā girā || 7.89.12 ||

aśmavarṣēṇa mahatā
 bhr̥tyāstē vinipātītāḥ |
 tvaṃ cāśramapadē suptō
 vātavarṣabhayārditaḥ || 7.89.13 ||

samāśvasihi bhadram tē
 nirbhayō vigatajvaraḥ |
 phalamūlāśanō vīra
 nivasēha yathāsukham || 7.89.14 ||

sa rājā tēna vākyēna
 pratyāśvastō mahāmatiḥ |
 pratyuvāca tatō vākyam
 dīnō bhr̥tyajanakṣayāt || 7.89.15 ||

tyakṣyāmyaham svakam rājyam
 nāham bhr̥tyairvinākṛtaḥ |
 vartayēyam kṣaṇam brahman
 samanujñātumarhasi || 7.89.16 ||

sutō dharmaparō brahman
 jyēṣṭhō mama mahāyaśāḥ |
 śaśabinduriti khyātaḥ
 sa mē rājyaṃ prapatsyatē || 7.89.17 ||

nahi śakṣyāmyahaṃ hitvā
 bhr̥tyadārān sukhānvitān |
 prativaktuṃ mahātējaḥ
 kiñcidapyaśubhaṃ vacaḥ || 7.89.18 ||

tathā bruvati rājēndrē
 budhaḥ paramamadbhutam |
 sāntvapūrvamathōvāca
 vāsasta iha rōcatām || 7.89.19 ||

na santāpastvayā kāryaḥ
 kārdamēya mahābala |
 saṃvatsarōṣitasyēha
 kārayiṣyāmi tē hitam || 7.89.20 ||

tasya tad vacanaṃ śrutvā
 budhasyākliṣṭakarmaṇaḥ |
 vāsāya vidadhē buddhiṃ
 yaduktaṃ brahmavādinā || 7.89.21 ||

māsaṃ sa strī tadā bhūtvā
 ramayatyanīśaṃ sadā |
 māsaṃ puruṣabhāvēna
 dharmabuddhiṃ cakāra saḥ || 7.89.22 ||

tataḥ sā navamē māsi
 ilā sōmasutāt sutam |
 janayāmāsa suśrōṇī
 purūravasamūrjitam || 7.89.23 ||

jātamātrē tu suśrōṇī
 piturhastē nyavēśayat |
 budhasya samavarṇaṃ ca
 ilā putraṃ mahābalam || 7.89.24 ||

budhastu puruṣībhūtaṃ
 sa vai saṃvatsarāntaram |
 kathābhī ramayāmāsa
 dharmayuktābhirātmavān || 7.89.25 ||

|| ityārṣe śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvyē
 uttarakāṇḍē ēkōnanavatitamaḥ sargaḥ ||